

آموزش کالیمبا

کیاوتس انوری

سرشناسه: انوری، کیاوش -

Anvari, Kiavash

عنوان و نام پدیدآور: آموزش کالیمبا/ کیاوش انوری.

مشخصات نشر: تهران: کتاب نارون ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۹۴ص. مصور (رنگی)، عکس (رنگی).

شابک: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۳۹-۱۲-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

موضوع: مبیلا -- آموزش

Mbira -- Instruction and study

موسیقی برای مبیلا - قطعه‌های آموزشی -- پارتیسیون

Mbira Music -- Teaching pieces -- Score and parts

رده‌بندی کنگره: MT۶۵۴

رده‌بندی دیویی: ۷۸۹/۷۲

شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۷۶۳۸۸

اطلاعات رکورشناسی کتاب: فیبا

انتشارات کتاب نارون

آموزش کالیمبا

مؤلف: کیاوش انوری

لیتوگرافی؛ چاپ و صحافی: کهریا

چاپ نخست ۱۴۰۲

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۳۹-۱۲-۶

تمامی حقوق این اثر محفوظ است.

تکثیر و تولید آن به هر صورت کلی و جزئی (چاپ، فتوکپی و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه‌ی کتبی از ناشر ممنوع است.

VII.....	پیش‌گفتار.....
۱.....	فصل ۱.....
۱.....	درآمد.....
۹.....	فصل ۲.....
۹.....	نت‌نوازی روی تیغه‌های یکم، دوم و سوم.....
۹.....	آشنایی با نت دُ - میانی.....
۱۵.....	فصل ۳.....
۱۵.....	آشنایی با میزان‌نما.....
۱۶.....	نت‌نوازی روی تیغه‌های یکم تا پنجم.....
۲۱.....	فصل ۴.....
۲۱.....	نت‌نوازی روی تیغه‌های یکم تا ششم.....
۲۲.....	آشنایی با برخی نشانه‌های جدید و دیرندهای تازه.....
۲۵.....	فصل ۵.....
۲۵.....	آشنایی با تُندهای گوناگون.....
۲۶.....	اصول تمرین با مترنم.....
۲۷.....	آشنایی با نت‌های B7 و C اکتاو.....
۲۹.....	فصل ۶.....
۲۹.....	آشنایی با نت‌های چنگ.....
۳۰.....	آشنایی با نت‌های D و E در اکتاو دوم.....
۳۱.....	غوغای ستارگان.....
۳۳.....	فصل ۷.....
۳۳.....	تمرین‌هایی برای نواختن دوپل‌نت‌ها و موسیقی دوصدایی.....
۳۴.....	بارون بارونه.....
۳۵.....	نوایی.....

۳۵.....	Caravansary
۳۶.....	آشنایی با چند نت تازه.....
۳۶.....	To tango tis Nefelis
۳۷.....	فصل ۸.....
۳۷.....	آشنایی با میزان نمای ۶/۸.....
۳۹.....	رشیدخان.....
۳۹.....	تمرین آرپژ.....
۴۰.....	تولد.....
۴۱.....	لیلا لیلا.....
۴۱.....	Te Deum
۴۳.....	فصل ۹.....
۴۳.....	شناخت تمام تیغه‌های کالیمبا.....
۴۴.....	کالیمبای کوچک من.....
۴۴.....	آشنایی با نشانه‌های دینامیکی.....
۴۴.....	Camelot
۴۵.....	رقص شکوفه‌ها.....
۴۶.....	Oh Sinner Man!
۴۶.....	مرغ سحر.....
۴۷.....	Air
۴۷.....	Austrian Waltz
۴۹.....	فصل ۱۰.....
۴۳.....	آشنایی با گام دُ ماژور و اجرای تمرین‌هایی در مایه‌ی دُ.....
۵۱.....	تمرینی برای افزایش سرعتِ مضرب زدن.....
۵۲.....	چند تمرینِ سودمند.....
۵۳.....	فصل ۱۱.....
۵۳.....	Brother John
۵۳.....	Meadowlands
۵۴.....	جمعه.....

۷۷.....	فصل ۱۳.....
۷۷.....	اجرای قطعاتی از موسیقی کلاسیک ایرانی.....
۷۸.....	ضربی چهارگاه.....
۷۸.....	چهارمضرب چهارگاه.....
۷۹.....	مجنون نبودم.....
۷۹.....	آراز.....
۸۰.....	ضربی نوا.....
۸۰.....	زردملیجه.....
۸۱.....	اسمر.....
۸۱.....	لیلی.....
۸۱.....	مستم مستم.....
۸۲.....	ربابه جان.....
۸۲.....	دختر قوچانی.....
۸۳.....	رقص چوبی.....
۸۴.....	پیوست.....
۸۴.....	توضیح برخی فن‌واژه‌ها و نشانه‌های موسیقایی.....
۸۵.....	بسامدهای نت‌های مختلف برای کوک کردن کالیمبا.....
۸۵.....	آشنایی با سایر نشانه‌های تغییردهنده.....
۸۶.....	فهرست منابع.....

همان‌گونه که در ردیفِ دَومِ جدولِ صفحه‌ی پیش دیده می‌شود، زیر هر یک از عناوینِ صداها یک حرفِ لاتین هم قرار گرفته است که می‌بایست آن‌ها را نیز یاد بگیرید.

نت‌ها همچون
حروفِ الفبای
می‌کنند.

همان‌گونه که
برای نوشتنِ

صداهاى هر
زبانى از الفبای

ویژه‌ی آن زبان
استفاده می‌شود،

موسیقی نیز دارای
الفبای

مخصوص به‌خود
است. برخی از

صاحب‌نظران
موسیقی را یک

زبان محسوب
می‌کنند.

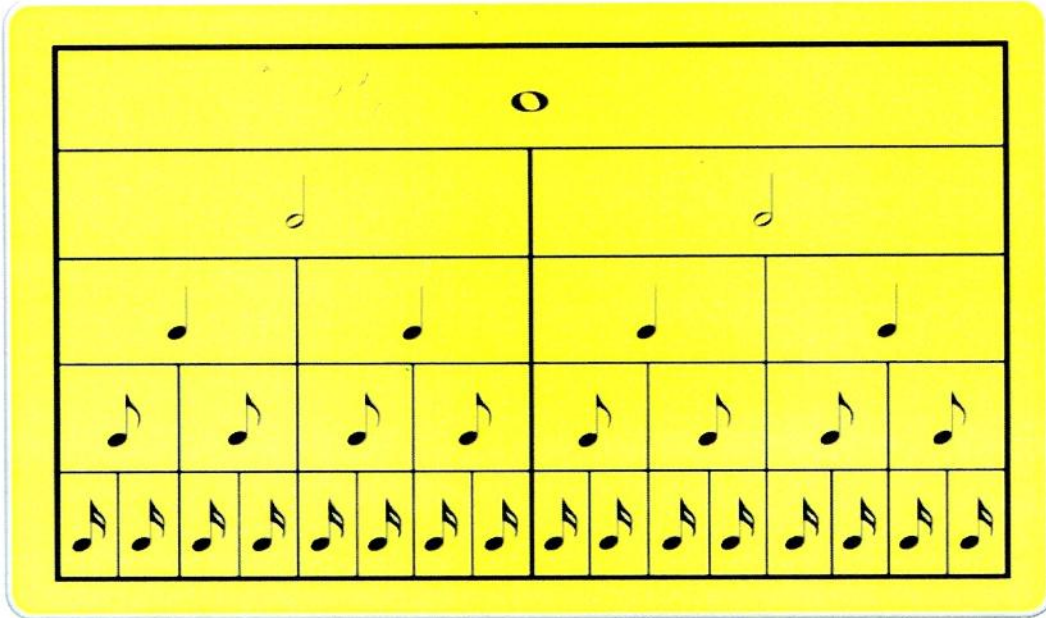
برای نوشتن و خواندنِ صداهاى موسیقی از نشانه‌هایی به نام نُت استفاده می‌شود. هر نت دارای سه ویژگی است؛ شکل، نام و دیرند (ارزشِ زمانی).

شکل	نام	دیرند
	گِرد	$\frac{1}{1}$
	سفید	$\frac{1}{2}$
	سیاه	$\frac{1}{4}$
	چنگ	$\frac{1}{8}$
	دولا چنگ	$\frac{1}{16}$

همانگونه که در تصویر بالا دیده می‌شود، نت‌های سفید و سیاه دارای ساقه (یا دسته) هستند و نت‌های چنگ و دولاچنگ به‌جز ساقه، پرچم نیز دارند. ساقه‌ی نت‌ها با توجه به موقعیت‌شان می‌تواند به طرفِ بالا یا پایین باشد. باید دانست که نت‌ها به این چند شکل محدود نمی‌شوند و در موسیقی نت‌های بسیار بیشتری هست که در درس‌های آینده به برخی دیگر از آن‌ها خواهیم پرداخت. فعلاً به همین چند نت بسنده کنید تا بتوانیم مباحثِ دروسِ پایه را پیش ببریم.

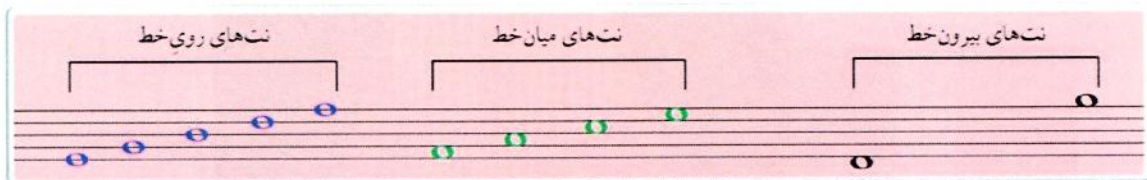

نتِ گرد به واحدِ موسیقی مشهور است. دیرنِدِ نت‌های دیگر، در مقایسه با این نت به دست می‌آید. برای نمونه اگر در قطعه‌ای نتِ گرد ۴ ثانیه طول بکشد، زمانِ نتِ سفید ۲ ثانیه خواهد بود. چراکه دیرنِدِ سفید نصفِ گرد است. برای درکِ ژرف‌تر این مطلب می‌توان از شکلی به نام نردبانِ موسیقی بهره گرفت:

✓ **نکته:** نت‌های چنگ و دولابچنگ (و دیگر نت‌های دارای پرچم) زمانی که در کنار هم قرار می‌گیرند، پرچم‌های‌شان (بنا به قواعدِ خاصی) به هم پیوسته و گروه‌بندی می‌شوند.

نت‌های موسیقی روی بستری قرار می‌گیرند که به آن خطوطِ حامل گفته می‌شود. حامل عبارت است از پنج خطِ افقی موازی که نت‌های موسیقی رو، میان و بیرون آن‌ها نوشته می‌شوند.

✓ **نکته ۱:** خطوطِ حامل معمولاً از پایین به بالا شماره می‌شوند.

✓ **نکته ۲:** این خطوط سیم گیتار یا هیچ ساز دیگری نیستند و برای نوشتنِ نت‌های سازهای مختلف از جمله سه‌تار، سنتور، پیانو و حتی قطعاتِ آوازی به کار می‌روند.

برای نام‌گذاری نت‌ها در محدوده‌ی حامل از نشانه‌ای به نام کلید استفاده می‌شود. کلید در ابتدای هر حامل قرار گرفته و نام و موقعیتِ نت‌ها را معین می‌کند. کلیدها نیز دارای انواع گوناگون هستند. یکی از آن‌ها که برای نت‌نگاریِ نت‌های کالیمبا به کار گرفته می‌شود کلید سل نام دارد. با قرار گرفتن این کلید در سمت چپ حامل می‌توان نت‌ها را مطابق شکل زیر نام‌گذاری نمود:

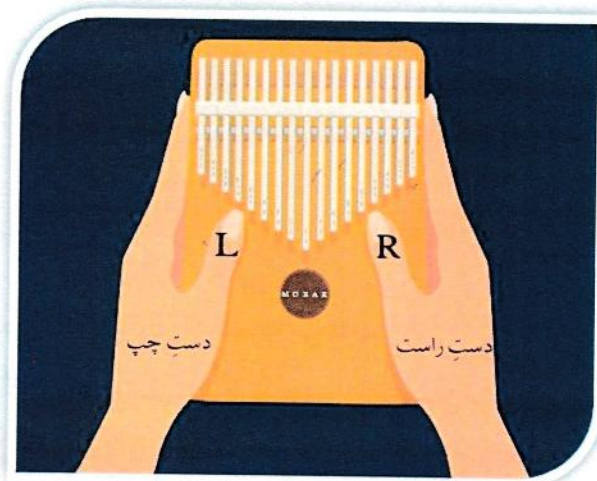

هنرجو می‌بایست نام این نت‌ها را (با توجه به جایگاه‌شان در بستر حامل) خوب فرا بگیرد. طوری که با نخستین نگاه نام نت را تشخیص بدهد. برای فهم عمیق‌تر این موضوع، انجام تمرین زیر سودمند خواهد بود.

❖ کار در کلاس

نام هر نت را با توجه به موقعیت آن در محدوده‌ی حامل مشخص کنید:

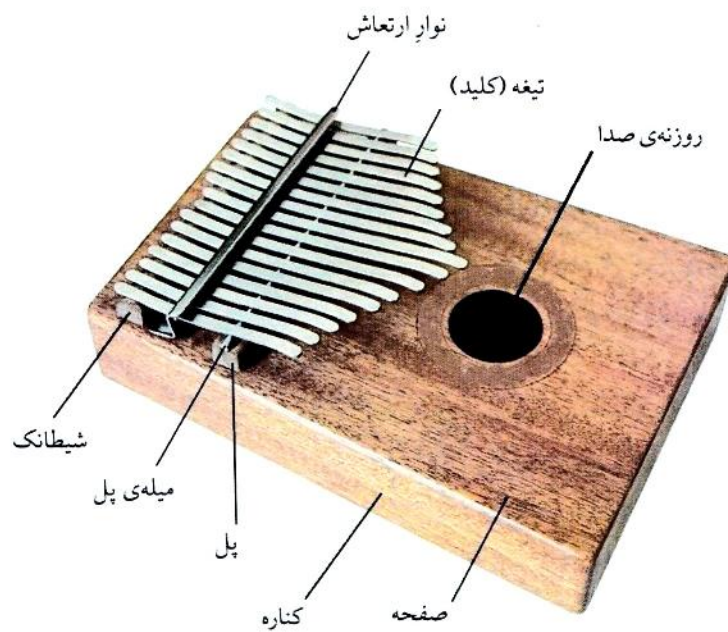
وضعیت انگشتان بر روی کالیمبا:

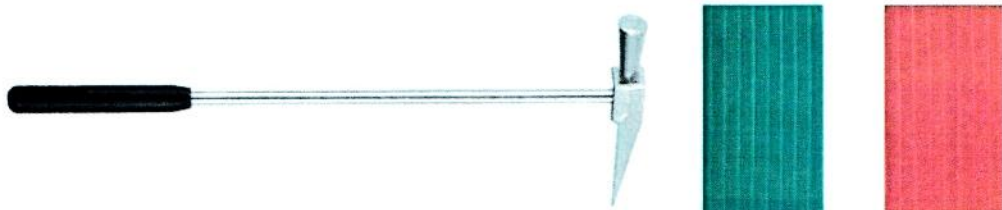

برای نواختن ساز کالیمبا در حالت معمول، فقط انگشتان شست به کار گرفته می‌شوند. از اینرو به این ساز پیانو شستی هم گفته می‌شود. چنان‌که در تصویر می‌بینید برای انگشت شست دست راست از حرف R (سرواژه‌ی Right به معنی راست) و برای انگشت شست دست چپ از حرف L (سرواژه‌ی Left به معنی چپ) استفاده شده است.

اکنون لازم است که با قسمت‌های مختلف ساز کالیمبا آشنا شویم:

متعلقات:

متعلقات اصلی کالیمبا برچسب برای نشانه‌گذاری تیغه‌ها و چکش برای کوک کردن هستند.

Learning how to play the Kalimba

Kiâvash Anvari

اگرچه فراگیریِ موسیقی از آن دسته کارهایی نیست که با «خودآموزی» یعنی فراگیری بدونِ آموزگار سازگار باشد، تلاش‌ام در نگارشِ این کتاب معطوف به این بوده که آن دسته از هنردوستانِ شیفته‌ی موسیقی که به هر دلیل امکانِ حضور در کلاس‌های آموزشی را ندارند، بتوانند از این رهگذر مطالبِ سودمندی بیاموزند. البته در زمانه‌ی ما شاید دیگر به کارگیریِ اصطلاحِ خودآموزی چندان درست نباشد. چون امروز دیگر با بودشِ اینترنت و CDهای آموزشی موجود در بازار، عملاً، خودآموزیِ ناب از بین رفته و در واقع هنرجو به‌طورِ غیرِ مستقیم از آموزگار[های] خود می‌آموزد.

